

Lietuvos transporto saugos administracijai

2023-10-30 Nr. S-064

Į 2023-10-16 Nr. 15B-7326

Siunčiama el. paštu:
ltsa@ltsa.lt

DĖL ĮSAKYMO PROJEKTO DERINIMO

2023-10-16 Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje buvo paskelbtas ir Lietuvos keleivių vežimo asociacijai („**Asociacija**“) išsiųstas Lietuvos transporto saugos administracijos („**Administracija**“) įsakymo „Dėl Pranešimo apie ūkio subjekto atitiktį Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18² straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams formos patvirtinimo“ projektas kartu su prie jo pridedamu „Pranešimo apie ūkio subjekto atitiktį Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18² straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams“ („**Pranešimas**“) projektu. Skelbime nurodyta, kad suinteresuoti asmenys turi teisę per 10 darbo dienų nuo Projekto paskelbimo dienos (iki 2023-10-30) pateikti savo pasiūlymus ir pastabas.

Asociacija yra didžiausia Lietuvoje veikianti asociacija, atstovaujanti keleivių vežėjų interesus. Mūsų nariais yra 24 įmonės, priklausančios tiek Lietuvos valstybei, tiek atskiroms Lietuvos savivaldybėms, tiek privačiam lietuviškam kapitalui. Bendra mums priklausančių narių pardavimo pajamų suma 2022 metais sudarė beveik 150 mln. eurų. Kaip keleivių vežimo sektoriumi suinteresuotų organizacijų atstovė, Asociacija teikia savo pasiūlymus ir pastabas dėl Projekto turinio ir jo teisinio konteksto.

1. NEKOREKTIŠKA PRANEŠIMO ANTRAŠTĖ

Pranešimo antraštė formuluojama: „Pranešimas apie ūkio subjekto atitiktį Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18² straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams“:

PRANEŠIMAS
APIE ŪKIO SUBJEKTO ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO
KODEKSO 18² STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTIEMS REIKALAVIMAMS

Tokia antraštė nėra korektiška, kadangi neatitinka KTK 18² straipsnio 1 dalies formuluotės, kurioje kalbama apie atitiktį teisės aktuose įtvirtintiems reikalavimams (abstrakčiąja prasme), tačiau ne konkrečiai vežėjo atitiktį teisės aktų reikalavimams:

„1. Vežėjas, norėdamas gauti leidimą vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutu (toliau šiame straipsnyje – leidimas), pateikia Transporto saugos administracijai jos nustatytos formos pranešimą, kuriuo deklaruojama atitiktis [pastaba: „deklaruojama atitiktis“, bet ne „deklaruojama ūkio subjekto atitiktis“] šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams, ir dokumentus, kuriais patvirtinama atitiktis šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams (toliau kartu šiame straipsnyje – pranešimas). <...>“

Be to, pastebėtina, kad Pranešime deklaruojama ne tik paties ūkio subjekto, kaip tokio, atitiktis teisės aktų reikalavimams, bet ir įvairių kitų aspektų atitiktis: ūkio subjekto turimo turto,¹ atliktų veiksmų,² aptarnaujamo maršruto trasos atitiktis.³

Siūlome Pranešimo antraštę pakeisti, išdėstant ją tokiu būdu: „*Pranešimas apie ūkio subjekto atitiktį Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18² straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams*“.

2. DĖL MARŠRUTO IDENTIFIKAVIMO

Formoje reikalaujama nurodyti maršrutą, dėl kurio Pranešimas teikiamas, tačiau nėra aišku, koku būdu maršrutas turėtų būti identifikuojamas:

PRANEŠIMAS

APIE ŪKIO SUBJEKTO ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 18² STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTIEMS REIKALAVIMAMS

.....

data

.....

vieta

Maršrutas: _____

Reisų skaičius: _____

Iš pažymėtos Pranešimo dalies nėra aišku, koku būdu turėtų būti įvardinamas maršrutas, dėl kurio aptarnavimo kreipiamasi: ar turi būti nurodomi tik pradžios ir pabaigos taškas; ar turi būti išvardijamos tarpinės stotelės; ar turi būti nurodomas maršruto identifikacinis kodas; ar turi būti nurodomas maršruto eilės numeris (paskutiniame Administracijos skelbtame maršrutų sąraše).

Šiuo metu Administracija interneto svetainėje www.visimarsrutai.lt yra paskelbusi maršrutų sąrašą, tačiau tame sąraše pateikiami maršrutai be identifikacinių kodų; be to, dalis minėtame sąraše pateikiamų maršrutų neatitinka tų, kuriuos šiuo metu aptarnauja vežėjai.

Pranešimo pagrindu bus priimamas Administracijos sprendimas dėl leidimo aptarnauti konkretų maršrutą išdavimo ar neišdavimo vežėjui. Todėl teisingas maršruto identifikavimas turi esminę reikšmę ir būtina užtikrinti, kad Pranešime yra pateikiama aiški ir nedviprasmiška informacija apie tai, koku konkrečiu būdu turėtų būti įvardijamas maršrutas, dėl kurio aptarnavimo vežėjas kreipiasi. Be kita ko, netinkamas maršruto identifikavimas Pranešime gali sukelti abejonių dėl to, kokį konkretų leidimą Administracija turėjo teisę vežėjui išduoti ir ar apskritai leidimas aptarnauti atitinkamą maršrutą galėjo būti išduotas (pavyzdžiui, atsižvelgiant į maršruto trasos savybes: kelio dangą, sutapimą su kitų maršrutų trasomis).

Siūlome Pranešimo lauką papildyti, tiksliai ir konkrečiai įvardinant, koku būdu turi būti identifikuojamas maršrutas, dėl kurio Pranešimas teikiamas.

3. NEATITIKIMAS TARP PRANEŠIME SUFORMULUOTOS DEKLARACIJOS IR ĮSTATYMO NUOSTATOS

Yra esminių neatitikimų tarp Pranešimo 3-iosios deklaracijos ir Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso („KTK“) nuostatos, kurią ši deklaracija privalo atkartoti:

Pranešimo 3-ia deklaracija	KTK 18 ² str. 2 d. 3 p.
„ ☐ Esu sudaręs sutartį dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ar oro uostais pagal Administracijos patvirtintas sąlygas, o savivaldybių centruose, kuriuose nėra autobusų stoties, – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos	„3) būti sudaręs sutartį dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ar oro uostais, o savivaldybių centruose, kuriuose nėra autobusų stoties, – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto

¹ Įranga duomenims teikti į IS Vintra, reikalavimus atitinkantys autobusai, banko ar draudimo bendrovės garantija.

² Sudarytos reikalavimus atitinkančios sutartys dėl stočių infrastruktūros naudojimo, sumokėta rinkliava, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijai pateikta deklaracija.

³ Sudaroma tik gatvėmis ir keliais su kieta danga, nesutampa su kitų maršrutų trasomis daugiau kaip 50 procentų, palyginti su kiekvienu esamu maršrutu atskirai.

Pranešimo 3-ia deklaracija	KTK 18 ² str. 2 d. 3 p.
<i>įgalioto viešojo administravimo subjekto nurodytos stotelės infrastruktūros valdytoju.“</i>	<i>nurodytos stotelės infrastruktūros valdytoju, vadovaudamasis šio kodekso 18 straipsnio 14 dalyje nurodytais maršrutų sudarymo kriterijais ir susisiekimo ministro tvirtinamuose autobusų stočių veiklos nuostatuose nustatytais tvarkaraščių sudarymo principais ir kriterijais. Sutartys dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ir oro uostais sudaromos pagal Transporto saugos administracijos patvirtintas sąlygas; <..>“</i>

Neatitikimą galima iliustruoti dar aiškiau išskaidžius Pranešimo 3-ią deklaraciją ir KTK 18² str. 2 d. 3 p. į šias nuostatas sudarančius elementus:

Pranešimo 3-ia deklaracija	KTK 18 ² str. 2 d. 3 p.
• Esu sudaręs sutartis dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ar oro uostais • pagal Administracijos patvirtintas sąlygas, • o savivaldybių centruose, kuriuose nėra autobusų stoties, – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nurodytos stotelės infrastruktūros valdytoju.	• būti sudaręs sutartis dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ar oro uostais, • o savivaldybių centruose, kuriuose nėra autobusų stoties, – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nurodytos stotelės infrastruktūros valdytoju, • vadovaudamasis šio kodekso 18 straipsnio 14 dalyje nurodytais maršrutų sudarymo kriterijais • ir susisiekimo ministro tvirtinamuose autobusų stočių veiklos nuostatuose nustatytais tvarkaraščių sudarymo principais ir kriterijais. • Sutartys dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ir oro uostais sudaromos pagal Transporto saugos administracijos patvirtintas sąlygas;

Kaip matyti, Pranešimo 3-ioje deklaracijoje nėra perkeliama dvi esminės KTK 18² str. 2 d. 3 p. įtvirtintos sąlygos. Pranešimą teikiantis asmuo privalo deklaruoti ne tik, kad **(1)** yra sudaręs sutartis dėl stočių⁴ infrastruktūros naudojimo; ne tik, kad **(2)** šios sutartys yra sudarytos pagal Administracijos patvirtintas sąlygas; bet ir kad **(3)** sutartys buvo sudarytos vadovaujantis (laikantis):

- 1) KTK 18 straipsnio 14 dalyje nurodytų maršrutų sudarymo kriterijų; ir
- 2) Susisiekimo ministro tvirtinamų autobusų stočių veiklos nuostatų (juose įtvirtintų tvarkaraščių sudarymo principų ir kriterijų).

Kitaip tariant, Pranešimą teikiantis asmuo privalo deklaruoti, kad jo sudarytos sutartys atitinka ne tik Administracijos patvirtintas sąlygas, bet ir įstatymą (KTK) bei susisiekimo ministro tvirtinamus nuostatus. Asociacijos vertinimu, nėra pagrindo reikalauti asmenis deklaruoti sudarytų sutarčių atitiktį Administracijos patvirtintoms sąlygoms, bet tuo pačiu metu leisti nedeklaruoti atitikties įstatymui ir susisiekimo ministro priimamiems teisės aktams, nors atitinkama įstatymo nuostata, kurią deklaracija perkelia, reikalauja atitikties visiems trims pagrindams.

Pažymėtina, kad KTK 18² str. 2 d. 3 punkto nuostata įtvirtina pareigą asmenims sudaryti ne bet kokias sutartis dėl stočių infrastruktūros naudojimo, o reikalauja užtikrinti, kad sudaromos sutartys atitiks visus toje nuostatoje nurodomus pagrindus ir visas juose įtvirtintas sąlygas. Asmenims nedeklaravus sudarytų sutarčių atitikties visiems trims teisiniams pagrindams, išvardintiems KTK 18² str. 2 d. 3 punkte, gali kilti nepagrįstų abejonių dėl šių asmenų pareigos užtikrinti sudaromų stočių infrastruktūros sutarčių atitiktį teisės aktams.

⁴ Autobusų stočių, oro uostų, stotelių (toliau paprastumo sumetimais bendrai vadinama „**stočių**“).

Tokia deklaracijos apimtis, kuri pateikiama Pranešime, yra nepakankama bei nepagrįsta teisės aktų reikalavimais. Pranešimą teikiantys asmenys privalo užtikrinti atitiktį visiems teisės aktuose įtvirtintiems reikalavimams, tiek kalbant apie savo asmeninę atitiktį nustatytiems reikalavimams, tiek ir kitų aspektų, pavyzdžiui, turimo turto, atliktų veiksmų, planuojamo aptarnauti maršruto trasos atitiktį.

Siūlome pakeisti Pranešimo 3-ią deklaraciją, įtraukiant į ją ir deklaraciją dėl sudarytų sutarčių atitikties KTK 18 straipsnio 14 dalies reikalavimams bei susisiekimo ministro tvirtinamuose autobusų stočių veiklos nuostatuose nustatytiems tvarkaraščių sudarymo principams ir kriterijams.

4. TECHNINĖ KLAIDA PRANEŠIMO 4-OJE DEKLARACIJOJE

Pranešimo 4-oje deklaracijoje nurodoma:

„Turiu autobusus, atitinkančius Kelių transporto kodekso 14 dalyje nustatytus reikalavimus, kad būtų užtikrintas keleivių vežimas leidime ir reisų tvarkaraštyje nurodytomis sąlygomis, ir turinčius galiojančias autobusams išduotas Bendrijos licencijų arba Licencijų kopijas. <..>“

KTK 14 dalis neegzistuoja. Turbūt turima omenyje KTK 18² straipsnio 14 dalis. Jei taip, šį neatitikimą siūlome ištaisyti.

Asociacija tikisi, kad į pateiktus pasiūlymus bus atsižvelgta.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis